

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากรได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๒๐/๐๔๐๘๒ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มหาวิทยาลัยศิลปากรได้จัดตั้งหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยที่มีฐานะเป็นคณะและหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ขึ้นตามข้อ ๖ (๑) ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการจัดตั้งและการบริหารหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรจึงขอหารือว่า คณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยศิลปากร สามารถดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามมาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยศิลปากร) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง สรุปความได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจระงับหรือชะลอการจัดตั้งหรือขยายหน่วยงานใหม่ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐ และมีมติเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ กำหนดมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรภาครัฐ ทำให้มหาวิทยาลัยศิลปากรไม่สามารถจัดตั้งส่วนราชการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้ ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวมหาวิทยาลัยศิลปากรจึงอาศัยอำนาจของสภามหาวิทยาลัยที่มีอำนาจและหน้าที่ในการควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัยออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดตั้งและการบริหารงานหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๔๖ จัดตั้งหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีฐานะเป็นคณะ โดยปัจจุบันมหาวิทยาลัยศิลปากรได้จัดตั้งหน่วยงานในกำกับของสภามหาวิทยาลัยจำนวน ๕ หน่วยงาน ได้แก่ คณะดุริยางคศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาการจัดการ คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร และวิทยาลัยนานาชาติ ต่อมามหาวิทยาลัยศิลปากรมีปัญหาว่าคณบดีหรือ

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๙๐๑/๐๙๖๒ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยศิลปากร จะดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามมาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า เนื่องจากมหาวิทยาลัยศิลปากรมีข้อจำกัดในการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่ โดยผลจากนโยบายของรัฐบาล ทำให้มหาวิทยาลัยศิลปากรขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการการศึกษาอย่างเป็นอิสระ และเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวสภามหาวิทยาลัยศิลปากรได้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการจัดตั้งและการบริหารงานหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อจัดตั้งหน่วยงานในกำกับที่มีฐานะเป็นคณะ โดยข้อ ๕^๑ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการจัดตั้งและการบริหารงานหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดให้หน่วยงานในกำกับที่สภามหาวิทยาลัยศิลปากรจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานภายในที่มีฐานะเป็นคณะ วิทยาลัย ศูนย์ สถาบัน สำนัก ภาควิชา กอง ฝ่าย งาน หรือหน่วยงานอื่นที่สภามหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น แล้วแต่กรณี และสำหรับคณะที่จัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานภายในตามข้อบังคับนี้ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นได้ว่า มีฐานะและอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะตามมาตรา ๘^๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ นอกจากนั้น ตามข้อ ๘^๓ ของข้อบังคับดังกล่าว ได้กำหนดคุณสมบัติ การแต่งตั้ง และวาระการดำรง

^๑ ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“หน่วยงานในกำกับ” หมายถึง หน่วยงานที่สภามหาวิทยาลัยศิลปากรจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานภายใน ที่มีฐานะเป็นคณะ วิทยาลัย ศูนย์ สถาบัน สำนัก ภาควิชา กอง ฝ่าย งาน หรือหน่วยงานอื่นที่สภามหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๘ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) วิทยาเขต
- (๓) บัณฑิตวิทยาลัย
- (๔) คณะ
- (๕) วิทยาลัย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ ข้อ ๘ ในคณะตามข้อ ๖ (๑) ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบงานของหน่วยงานตามที่อธิการบดีมอบหมาย และจะให้มีรองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมาย

ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลที่มีคุณสมบัติได้ปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

ตำแหน่งของคณบดีในคณะที่จัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับคุณสมบัติ การแต่งตั้ง และวาระการดำรงตำแหน่งของคณบดีตามมาตรา ๓๑^๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ทุกประการ เช่น ต้องมีคุณสมบัติได้ปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจาก มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมี ประสบการณ์ด้านบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี เป็นต้น อีกทั้งเมื่อพิจารณาตรา ๑๓ (๕)^๕ แห่ง พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งบัญญัติให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วย กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนเก้าคน ซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์และหัวหน้า หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ โดยไม่ได้กำหนดเฉพาะเจาะจงว่าต้องเป็นผู้ดำรง ตำแหน่งของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเท่านั้น คณบดีในคณะซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับของ มหาวิทยาลัยศิลปากรจึงมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๙

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่ง เกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

๔ มาตรา ๓๑ ในคณะหนึ่ง ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และ จะให้มีรองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมาย

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และคุณสมบัติของคณบดีและรองคณบดีตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๕ มาตรา ๑๓ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนเก้าคน ซึ่งเลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งรอง อธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์และหัวหน้า หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

ฯลฯ

ฯลฯ